

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بررسی روابط فرد و سازمان

Investigation of Organization & Employee Relations

دوره: دکتری مدیریت دولتی (گرایش منابع انسانی)

مدرس: دکتر سید محمد مقیمی

استاد دانشگاه تهران

هدف کلی درس:

این درس با هدف افزایش توانایی تجزیه و تحلیل دانشجویان رشته مدیریت دولتی با گرایش منابع انسانی در مقطع دکتری با مفاهیم، تئوری‌ها، رویکردها، فرآیندها و موضوعات مطرح در روابط فرد و سازمان به منظور بهبود روابط کار و تلفیق اهداف کارکنان (تامین نیازها و انتظارات معقول) و سازمان (استفاده بهینه از منابع انسانی در تحقق کارایی و اثربخشی) با تاکید بر چالشهای روابط کار در حوزه مدیریت دولتی ایران طراحی گردیده است.

اهداف رفتاری:

انتظار می‌رود که دانشجویان با مباحث مختلف روابط فرد و سازمان که ذیلاً به آنها اشاره می‌گردد، آشنا گردیده و مهارت‌های لازم را در تحلیل این مسائل و ارائه راهکارهای علمی با عنایت به تئوری‌های مربوطه بدست آورند:

- روابط فرد و سازمان: مفاهیم و تعاریف
 - اهداف روابط کار
 - روابط مستقیم فرد و سازمان از طریق تعهد و اعتماد
 - تغییر موضع از روابط صنعتی به روابط کار
- تئوری‌های روابط فرد و سازمان
 - Unitary Theory
 - Pluralist Theory
 - Social Action Theory
 - Systems Theory
 - Class Conflict or Marxist Theory
 - Feminist Theory
 - Comparative Theory
 - Post-Modernism Theory
- تئوری‌های سازمانی تلفیق کننده اهداف فرد و سازمان
 - الگوهای مهم تلفیق گر اهداف فرد و سازمان

- اهداف گروه‌های رسمی و غیر رسمی سازمان
- مکتب کلاسیک و روابط فرد و سازمان
- تئوری های مکتب روابط انسانی و روابط فرد و سازمان
- روابط فرد و سازمان در تئوری سیستم ها و مکتب اقتضایی
- مدیریت روابط فرد و سازمان
 - رویکردهای مدیریت روابط کار
 - خط مشی های روابط کار
 - سبکهای مدیریت روابط کار
 - مدیریت روابط کار در شرایط وجود یا عدم وجود اتحادیه ها
 - ایدئولوژی مدیریت در روابط کار
- عوامل محیطی موثر در روابط فرد و سازمان
 - عوامل نهادی شامل: سیاست ، حکومت ، قوانین کار ، موسسات اجتماعی و
 - عوامل اقتصادی شامل : ساختار اقتصادی ، ساختار نیروی کار ، عرضه و تقاضای نیروی کار
 - عوامل فناوری شامل: مکانیزاسیون ، فناوری اطلاعات ، دولت الکترونیک و
 - عناصر فرهنگ کار و تحلیلی بر وضعیت فرهنگ کار در ایران
 - تجزیه و تحلیل نقاط قوت ضعف قانون کار و قانون خدمات کشوری در ایران
- مکاتب مدیریت منابع انسانی (مکتب نرم و سخت) و روابط فرد- سازمان
- ارزشها و اخلاقیات و تاثیرات آن در روابط فرد و سازمان
 - ماهیت ارزشها و اخلاقیات و نقش آنها در درک تغییرات روابط کار
 - ارزشهای غالب در محیط کار
 - مقایسه اخلاق کار در مکاتب مختلف با مکتب الهام بخش اسلام
- نقش مدیریت دولتی در روابط فرد- سازمان
 - رویکردهای دولت به روابط کار
 - دولت به عنوان کارفرما
 - نقش دولت در تنظیم روابط فرد و سازمان از طریق قوانین و مقررات
- سیر تحول روابط کارگر / کارمند - کار فرما در جهان و ایران
- توسعه منابع انسانی از طریق برنامه های آموزشی و اثرات آن بر روابط فرد و سازمان
- عدالت سازمانی و روابط فرد و سازمان
 - انواع تبعیض و روندهای تاریخی در نگرش به تبعیض
 - عوامل اقتصادی - ساختاری تاثیر گذار بر تبعیض
 - رویکردهای قانونی به تبعیض و فرصت های برابر و عادلانه
 - عدالت در روابط فرد و سازمان از دیدگاه اسلام
- مدیریت عملکرد (PM) و روابط فرد و سازمان
- دموکراسی سازمانی و بهره وری عملکرد منابع انسانی

- تعاریف و مفاهیم دموکراسی سازمانی
 - اشکال دموکراسی سازمانی
 - مدافعین و مخالفین دموکراسی سازمانی
 - تئوری مشارکت و درگیری کارکنان (EPI)
- کارکردها و جایگاه سازمان بین المللی کار (ILO) در تنظیم روابط کار در کشورها
 - تعاریف ، مفاهیم ، وظایف و انواع اتحادیه ها ، نقش اتحادیه ها در روابط فرد و سازمان و تحلیلی از وضعیت اتحادیه ها در ایران
 - مذاکرات کارگر / کارمند - کارفر و چانه زنی دست جمعی
 - روابط کار در سازمانها با تکنولوژی سطح بالا (High-Tech)
 - رویکرد تطبیقی به روابط کار
 - آینده روابط فرد و سازمان: جهانی سازی و روابط کار
 - تجزیه و تحلیل برخی قضایای مرتبط با روابط فرد و سازمان در حوزه مدیریت دولتی ایران با توجه به مباحث مطرح در روابط کار

تکالیف

۱. با توجه به موضوعات و محورهای مورد بحث در هر جلسه، برخی مفاهیم کلیدی انتخاب می گردد و دانشجویان باید ضمن کسب آمادگی از طریق مطالعه جزوات و کتب فارسی و انگلیسی معرفی شده، در مباحث کلاس مشارکت فعال داشته باشند.
۲. هر دانشجو موظف است با توجه به محورهای مطروحه در مبحث اهداف رفتاری درس، یکی از موضوعات را انتخاب نموده و براساس برنامه زمانبندی در کلاس ارائه نماید. دانشجویان باید گزارش نهایی خود را حداقل در بیست صفحه و در قالب مقاله علمی - پژوهشی بصورت تایی و با بهره گیری از حداقل بیست منبع معتبر انگلیسی تنظیم نمایند و ضمن تهیه اسلایدهای گزارش در قالب نرم افزار PowerPoint ، حداکثر به مدت دو ساعت به نقد و بررسی موضوع مورد بحث پردازد.
۳. هر دانشجو ضمن انتخاب یکی از موارد خاص یا قضیه ای واقعی در حوزه روابط فرد و سازمان و مرتبط با اهداف رفتاری درس ، بایستی مطابق با قواعد علمی مورد کاوی، به بررسی آن در کلاس پردازد.

نحوه ارزیابی

۱. تنظیم گزارش علمی و پژوهشی از طریق مطالعات کتابخانه ای و ارائه نتایج مطالعات در کلاس (۴ نمره)
۲. مشارکت فعالانه در مباحث مطروحه در کلاس (۳ نمره)
۳. تجزیه و تحلیل موارد خاص (Case Study) از روابط فرد و سازمان (۱ نمره)
۴. آزمون از مطالب کتب، جزوات و چکیده گزارشات (۱۲ نمره)

منابع اصلی درسی:

۱. جزوه تکثیر شده از منابع لاتین مرتبط با موضوعات بیان شده در قسمت اهداف رفتاری
۲. مقیمی سید محمد (۱۳۸۵) ، مباحث ویژه مدیریت دولتی، تهران : انتشارات سمت
۳. مقالات اینترنتی دریافتی از سایت ها و مجلات علمی معتبر دنیا
4. Hollinshead Graham and Nicholls Peter and Tailby Stephanie (1999), *employee relations*, London: Prentice – Hall Inc.
5. Muniramappa C.M and Shankaraian A. and Pantulu Kamaraju (1992), *personnel management and industrial relations*, Delhi: Excel publications.
6. Pylee M.V and George Simon (1997), *industrial relations and personnel management*, New Delhi: Vikas Publishing House PVT ltd.
7. Torrington Derek and Hall Laura (1998), *human resource management*, New York: Prentice - Hall.
8. Bennett Roger (1997), *employee relations*, London: Financial Times.